

Egyszerűsített adóraktári tevékenység

Az információs füzet az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékek körét, az engedély kiadás feltételeit, az előállításra, nyilvántartásra, szállításra vonatkozó jövedéki szabályokat foglalja össze. Továbbá ismerteti az elszámolási és adófizetési kötelezettséget.

Mikor van szükség egyszerűsített adóraktári engedélyre?

Ha a csendes bor

- előállítása kereskedelmi célú,
- az előállított mennyiség három borpiaci év átlagában meghaladja az 1000 hektolitert,
- vásárlása feldolgozás, tárolás céljából történik,
- bér munkában való előállítás, palackozás, tárolás esetén.

Ki mentesülhet az egyszerűsített adóraktári kötelezettség alól?

- Aki csendes bort kereskedelmi céllal kisüzemi bortermelőként¹ állíthat elő.
- Az a természetes személy, aki szőlőt művel vagy legfeljebb 500 kg vásárolt szőlőből borpiaci évenként és háztartásonként legfeljebb 1000 liter csendes bort állít elő saját fogyasztásra és azt semmilyen formában nem értékesíti.²

Előállítható termékek³, tevékenységek

- **csendes bor:** előállítás szőlő feldolgozással, szőlőmust erjesztésével, palackozás, tárolás.
- **habzóbor:** kizárólag saját előállítású csendes borból palackos erjesztéssel állítható elő, a készlet maximális mennyisége 50.000 palack.
- **egyéb csendes erjesztett ital:** kizárólag csendes borból készült „palackos fröccs”⁴ előállítása, palackozás, tárolás.

Egyszerűsített adóraktárban a fenti termékeken kívül más jövedéki termék (sör, más habzó bor, más egyéb csendes vagy habzó erjesztett ital, köztes alkoholtermék, alkoholtermék) nem állítható elő, nem tárolható és nem palackozható.

Adóraktári keretek között szőlőből csendes bort csak egyszerűsített adóraktárban lehet előállítani. Palackozása egyszerűsített adóraktárban és az általános szabályok szerinti adóraktárban (adóraktár) is végezhető. Az egyszerűsített adóraktár engedélyes csendes bort és a „palackos fröccs” terméket bér munkában is előállíthat, tárolhat, palackozhat. Habzó bort kizárólag saját előállítású csendes borból palackos erjesztéssel készíthet, vagy az adóraktárban is készülhet számára.

Miért is egyszerűbb az egyszerűsített adóraktár?

A jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (Jöt.) az egyszerűsített adóraktári tevékenységet az általános adóraktárra vonatkozó előírásoktól eltérően szabályozza, így az egyszerűsített adóraktár engedélyesnek

- nincs napi adatszolgáltatási kötelezettsége,

¹ Jöt. 3. § (3) bekezdés 16. pont

² Jöt. 133. § (1) bekezdés b)-c) pont

³ Jöt. 134. § (1)-(3) bekezdés

⁴ Jöt. 129. § (2) bekezdés a) pontja

- nem kötelező az elektronikus nyilvántartás vezetése,
- jövedéki biztosítékot csak kockázatos adózóként kell a palackos erjesztésű habzóborra nyújtania,
- jövedéki ügyintézőt nem kell alkalmaznia,
- nem szükséges a büntetlen előélet igazolása,
- évente egy alkalommal esedékes elszámolási kötelezettségét az állami adó- és vámhatóság (NAV) helyett, a hegyközség felé kell teljesítenie.

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes NAV-val elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül tarthat kapcsolatot. Az engedélykérelem⁵, az engedélyben megadott adatok változása, kockázatos adózónak előírt jövedéki biztosíték nyújtása⁶ elektronikus nyomtatványon küldhető be. Az egyszerűsített adóraktári engedély kiadása elektronikus úton történik.

Egyszerűsített adóraktári engedély feltétele⁷

Az egyszerűsített adóraktári engedély személyi és tárgyi feltételekhez kötött. A kérelmet benyújtó gazdálkodóval szembeni követelmény:

- nem állhat csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt,
- nem lehet meg nem fizetett köztartozása, tb-járulék tartozása részletfizetési vagy fizetési halasztás kivételével,
- rendelkeznie kell a NÉBIH⁸ által kiadott borászati üzemengedéllyel,
- a tevékenység végzéséhez és az ellenőrzések folytatásához szükséges tárgyi feltételek biztosítása,
- adóraktárként használt ingatlan, helyiség használatának okirattal való igazolása,
- az adóraktári telephelyről készült helyszínrajz készítése,
- papír alapú szállítási okmányok aláírására jogosult személyek aláírás mintája,
- az előállított, tárolt termékek mennyiségi számbavételéhez szükséges tárgyi feltételek biztosítása,
- NAV-val kapcsolatot tartó személy kijelölése és bejelentése.

A kérelemhez csatolni kell az adóraktári telephelyként használt ingatlan, helyiség használatát igazoló okiratot, a borászati üzemengedély adatait tartalmazó listát, a papír alapú okmányok aláírására jogosult személyek közokiratba foglalt aláírás mintáját. Ez kiváltható a NAV képviselőjének jelenlétében adott aláírás mintával. Az engedélyezés feltételeinek helyszíni ellenőrzésekor be kell mutatni az adóraktári telephelyről készített helyszínrajzot, amin fel kell tüntetni a tárolóedények helyét, azonosító jelét és úrtartalmát. A helyszínrajzot elektronikusan is át kell adni a NAV-nak.

Nem adható engedély arra a telephelyre ahol a kérelmezőnek⁹ a Jöt. hatálya alá tartozó korábbi tevékenységével összefüggésben megállapított adó-, bírság-, pótléktartozás vagy zárjegyiánnal kapcsolatos tartozása van. A nyilvántartásra és annak vezetésére vonatkozó előírásokat az

⁵ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére” elektronikus nyomtatvány

⁶ NAV_J38 „Kérelem a feljánlott jövedéki biztosíték elfogadására” elektronikus nyomtatvány

⁷ Jöt. 134. § (4) bekezdés, 14. § (1) bekezdés b), c), e) pont, 20. § (1) bekezdés c) pont, (4) bekezdés, a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet (Vhr.) 5. § (2) bekezdés

⁸ Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

⁹ Jöt. 14. § (3) bekezdés a)-b) pont

agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete¹⁰ (VMr) tartalmazza, ezért erre az engedélyezési eljárás nem terjed ki. Ha a kérelmező kockázatos adónak¹¹ minősül, és az engedély kérelemben palackos erjesztésű habzóbor előállítás is szerepel, az engedélykérelemmel együtt a jövedéki biztosíték nyújtására vonatkozó nyomtatványt is be kell nyújtani és az előírt 250 ezer Ft jövedéki biztosítékot a NAV rendelkezésére kell bocsátani.

Nyilvántartás vezetés¹²

Az egyszerűsített adóraktárban a saját és a bér munkában előállított, tárolt termékekről a VMr. szerinti nyilvántartást kell vezetni. A szőlőbor-pincekönyv vezethető papír alapon és elektronikusan. Nyomtatványként a hegyközségtől szerezhető be, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa hitelesíti. Elektronikusan csak az előírt feltételeket biztosító számítógépes programmal vezethető. Elektronikus vezetésnél a számítógépes program használatát előzetesen be kell jelenteni az illetékes hegyközséghez.¹³ A szőlőbor-pincekönyvben a termékeket az adó alapjaként meghatározott mértékegység (hektoliter) szerint, termékenként, a 60 liter feletti tárolóedényben elhelyezett mennyiségeket összevontan, az ennél kisebb tárolóegységben lévőket pedig kiszerezéskénti bontásban kell feltüntetni. A szőlőbor-pincekönyv vezetésének részletszabályait a VMr. tartalmazza.

Termék forgalmazás, szállítási okmányok

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes az előállított, tárolt termékeit alanyi jogon, külön jövedéki engedély nélkül értékesítheti. Adóraktárból szabadforgalomba bocsátással közvetlenül értékesíthet belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek, jövedéki kiskereskedőnek, magánszemélynek, harmadik országba, és tagállami kereskedőnek. Adófelfüggesztéssel belföldi adóraktárnak, más EU tagállamban lévő adóraktárnak, bejegyzett kereskedőnek.¹⁴ Ezen kívül, saját előállítású csendes borát termelői borkimérésben is értékesítheti.

Szállítási okmányként belföldön adófelfüggesztéssel és szabadforgalomban is egységesen borkísérő okmány¹⁵ (BKO), EU tagállamba adófelfüggesztéssel történő szállításhoz e-TKO,¹⁶ szabadforgalomba bocsátott termékek szállításához pedig egyszerűsített kísérő okmány¹⁷ (EKO) vagy annak adattartalmával megegyező egyéb kereskedelmi okmány használható.

Ha a belföldi értékesítés szabadforgalomba bocsátással történik, a BKO helyettesíthető megfelelő adattartalmú számlával¹⁸. A BKO és az EKO nyomtatványként is beszerezhető vagy elektronikusan is előállítható. A BKO nyomtatványt a hegyközségek, az EKO nyomtatványt a NAV értékesíti. Az elektronikus előállításához szükséges sorszám tartományt kérelemre BKO esetében a hegyközség, EKO-nál¹⁹ pedig a NAV adja ki.

Betárolás adófelfüggesztéssel

¹⁰ A borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjéről szóló 27/2011. (IV. 12.) VM rendelet (VMr.)

¹¹ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 157. §

¹² Jöt. 136. § (1) bekezdés

¹³ VMr. 8. §, 8/A. §

¹⁴ Jöt. 64. § (1) bekezdés, 67. § (2) bekezdés, 68. § (1) bekezdés, 53. § (1) bekezdés

¹⁵ Jöt. 3. § (3) bekezdés 6. pont

¹⁶ Jöt. 3. § (1) bekezdés 17. pont

¹⁷ Jöt. 3. § (1) bekezdés 13. pont

¹⁸ VMr. 2. § (4) bekezdés

¹⁹ Vhr. 13/A.§

- egyszerűsített adóraktárból (palackos erjesztésű habzóbor kivételével) - BKO,
- adóraktárból bémunkában előállított termék - e-TKO,
- kisüzemi bortermelőtől kizárólag csendes bor - BKO,
- tagállami adóraktárból - e-TKO,
- tagállamon keresztül harmadik országból - e-TKO,
- közvetlenül harmadik országból - Egységes Vámokmány (EV) a vámkezelés helyéig és BKO a belföldi szállításhoz.

Kitárolás adófelfüggesztéssel

- egyszerűsített adóraktárba (palackos habzóbor kivételével) - BKO
- adóraktárba (alapanyagként, palackozásra) - BKO
- kisüzemi bortermelőnek (bérpalackozott csendes bor) - BKO
- tagállami adóraktárba - e-TKO
- tagállamon keresztül harmadik országba - e-TKO
- közvetlenül harmadik országba - BKO a vámkezelés helyéig és EV

Kitárolás szabadforgalomba bocsátással

- tagállami kereskedőnek- EKO
- belföldön jövedéki engedélyes kereskedőnek- BKO (vagy ezt helyettesítő számla)
- jövedéki kiskereskedőnek- BKO (vagy ezt helyettesítő számla)
- végsőfogyasztónak közvetlenül az egyszerűsített adóraktárban - BKO
- termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban (kizárólag csendes bor) - BKO
- termelői borkimérés helyére szállítás (kizárólag csendes bor) (saját használatú üzletbe, kitelepülés helyére) - BKO

Termelői borkimérés²⁰

Az egyszerűsített adóraktár engedélyes a saját előállítású csendes borát kiskereskedőként²¹ termelői borkimérésben is értékesítheti. Ennek feltétele, hogy ezt a kereskedelmi hatósághoz bejelentse.²² Termelői borkimérés az egyszerűsített adóraktárban és ezen kívül az egyszerűsített adóraktár engedélyes használatában lévő üzletben is végezhető. Termelői borkimérést végzőként alkalmi rendezvényekre kitelepülhet a jövedéki kiskereskedelem szabályai szerint.²³

Hivatalos zár alkalmazása, nyilvántartása, elszámolása²⁴

A két litert meghaladó kiszerelésű csendes bor belföldön hivatalos zárral ellátva szállítható, értékesíthető. Az általános szabálytól eltérően nem kell hivatalos zárat felhelyezni:

- a termelői borkimérésben végzett értékesítésnél,
- bag-in-box kiszerelésen,
- ha az egyszerűsített adóraktár engedélyes magánszemélyként személyes fogyasztásra 30 liter alatti mennyiségben szállít.

Ha a termelői borkimérés üzletben történik, az egyszerűsített adóraktár és az üzlet közötti szállításhoz hivatalos zárat kell felhelyezni.

²⁰ Jöt. 3. § (3) bekezdés 25. pont

²¹ Jöt. 3. § (1) bekezdés 27. pont, kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 2. § 15. pont

²² a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet 2. §

²³ Jöt. 70. § (3) bekezdés, Vhr. 41. § (3) bekezdés, 86. Információs füzet: Jövedéki kis-és nagykereskedelem

²⁴ Jöt. 9. §, 138. § (1) bekezdés, (4)-(5) bekezdés, Vhr. 12. §, 93/R. §

Hivatalos zár a NAV által engedélyezett gyártótól szerezhető be. Az átvett hivatalos zárról, annak felhasználásról meghatározott adattartalommal papíralapon, vagy elektronikusan nyilvántartást kell vezetni. A papíralapú nyilvántartást kérelem alapján az egyszerűsített adóaktár engedélyes székhelye (telephely, lakóhely) szerint illetékes NAV hitelesíti. A hivatalos zár felhasználásról az elszámolással egy időben kell a hegybírónak adatot szolgáltatni.

Elszámolás, adófizetési kötelezettség²⁵

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek évente egyszer, a borpiaci év²⁶ végén, a szőlőbor-pincekönyv alapján elszámolást kell készítenie a

- saját termelésű és vásárolt szőlőmennyiségéről,
- előállított, tárolt, kitarolt csendes és habzó bor mennyiségéről,
- készletváltozásokról (pl. beszerzés, bér munka, melléktermék),
- borpiaci év tényleges zárókészletéről,
- hivatalos zár készletelszámolásról.

Az elszámolást a borpiaci év végét követő augusztus 15-ig az agrárpolitikáért felelős miniszter rendelete²⁷ szerinti nyomtatványon kell benyújtani a hegyközséghez. A hegybíró az elszámolás adatokat a beérkezéstől számított 21 napon belül elérhetővé teszi a NAV számára.

A csendes bor és a „palackos fröccs” adómértéke nulla Ft, a habzóbor adómértéke hektoliterenként 16 460 Ft. A nulla adómérték miatt, csak a szabadforgalomba bocsátott palackos erjesztésű habzóbor mennyisége után keletkezik adóbevallási és adófizetési kötelezettség, amit az elszámolással egy időben kell teljesíteni a NAV felé.

Az egyszerűsített adóaktár engedélyesnek nem kötelező a naptári év végén vagy az üzleti év mérlegforduló napján a tényleges készlet megállapítása.²⁸

Áttérés kisüzemi bortermelésre²⁹

Ha az egyszerűsített adóaktár engedélyes megfelel a kisüzemi bortermelői feltételeknek, nyilatkozhat arról, hogy a tevékenységét kisüzemi bortermelőként kívánja folytatni. A nyilatkozat elektronikus nyomtatványon³⁰ nyújtható be a NAV-nak.

A nyilatkozat alapján a NAV vizsgálja:

- az egyszerűsített adóaktár engedélyes jogi és gazdasági függetlenségét,
- a tevékenység végzés ideje alatt előállított csendes bor mennyiségét,
- a palackos erjesztésű habzóbor készletét,
- a palackos fröccs mennyiségét.

A kisüzemi bortermelés feltételeként meghatározott csendes bor mennyiségének megállapítása a tevékenység idejétől függ. Ha a nyilatkozattételre a tárgy borpiaci évre vonatkozó elszámolás előtt kerül sor, a nyilatkozatban meg kell adni a tárgy borpiaci évben a nyilatkozattétel időpontjáig előállított csendes bor mennyiségét. Ha a nyilatkozat tételkor a tevékenység ideje kevesebb, mint

²⁵ Jöt. 136. § (2)-(3) bekezdés

²⁶ Az előző év augusztus 1-től a következő év július 31-ig tartó időszak

²⁷ A szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet

²⁸ Jöt. 134. § (7) bekezdés

²⁹ Jöt. 136. § (4) bekezdés, Vhr. 98. §

³⁰ NAV_J31 „Kérelem a Jöt. szerinti tevékenységek engedélyezésére”

három borpiaci év, akkor a megkezdett borpiaci évek alatt előállított mennyiségek átlagát kell figyelembe venni.

A kisüzemi bortermelői feltételek teljesülése esetén a NAV az egyszerűsített adóraktári engedélyt visszavonja. Mivel a tevékenység nem szűnik meg, hanem egy másik formában folytatódik, ezért nem kötelező a készletfelmérés. A kisüzemi bortermelővé vált gazdálkodó választhat, hogy tovább vezeti a szőlőbor-pincekönyvét, vagy áttér a kisüzemi bortermelői regiszter vezetésére. Az áttérést írásban kell bejelenteni a hegyközségnek.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal